

Zabrzańskie Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN obchodzi jubileusz 60-lecia

Naukowe wsparcie gospodarki

Na pograniczu nauk

Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych zajmuje się badaniami, które łączą elementy chemii, fizyki, biologii oraz medycyny. – *Znaczna część naszego potencjału skupia się na badaniach podstawowych, które mają odpowiedzieć na pytanie: jaki jest świat, który nas otacza? Staramy się badać te rzeczy, które są ważne dla jakichś przyszłych zastosowań* – zastrzega profesor Andrzej Dworak, dyrektor Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN. Naukowcy pracujący w Centrum zajmują się również nowoczesnymi materiałami, które

Musimy się rozwijać

Profesor Andrzej Dworak, dyrektor Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN

– *Staramy się prowadzić badania, które są zorientowane na to, żeby tworzyć podstawy nowoczesnej gospodarki. Jesteśmy w tej chwili uznawanym ośrodkiem, ale to nie znaczy, że możemy osiąść na laurach, bo za kilka lat będziemy już w tyle. Musimy cały czas się rozwijać.*

Naukowcy zapraszają do swojej siedziby uczniów zabrzańskich szkół

Powstają tu nowe typy materiałów, które znajdują zastosowanie w medycynie, biotechnologii, mikroelektronice i ochronie środowiska. Prowadzone badania łączą elementy chemii, fizyki i biologii. Działające w Zabrzu Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych Polskiej Akademii Nauk to placówka ciesząca się znakomitą renomą w kraju i poza jego granicami. Instytut obchodzi właśnie jubileusz 60-lecia istnienia.

Początków obecnego Centrum należy szukać w 1954 r. Powstała wówczas Pracownia Petrochemii w Gliwicach, która przekształciła się później w Zakład Karbochemii i Polimerów. Z czasem podzielił się on na dwie jednostki: Zakład Petro- i Karbochemii (późniejszy

Zakład Karbochemii) oraz Zakład Polimerów (późniejsze Centrum Chemii Polimerów). W 2007 r. obie jednostki połączyły się i powstało Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych w Zabrzu, które od 2011 r. jest instytutem Polskiej Akademii Nauk.

fot. CMPIW

Wyposażenie Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych robi spore wrażenie

można zastosować m.in. w medycynie i farmacji. – *Opracowujemy urządzenie, dzięki któremu będzie można szybciej hodować arkusze skóry własnej pacjenta. Trwają też prace nad urządzeniami do kontrolowanego uwalniania leków. Bardzo ciekawe są prace kolegów, którzy wykonują z biodegradowalnych tworzyw stent o pamięci kształtu do tchawicy. W temperaturze pokojowej jest on mały i pozwijany. Kiedy się go umieści w tchawicy, rozszerza ją, a po pewnym czasie, który da się kontrolować, rozpada się do pochodnych kwasu mlekowego, które nie są toksyczne* – tłumaczy prof. Andrzej Dworak. W Centrum działa Laboratorium Środowiskowe, które zajmuje się charakterystyką materiałów polimerowych, polimerowo-węglowych i węglowych, a także ich identyfikacją i kontrolą przebiegu procesów chemicznych. Unikatowa, wysokiej klasy aparatura pozwala na wykonywanie kompleksowych badań i określanie szeregu właściwości termicznych i mechanicznych polimerów oraz innych związków organicznych. Laboratorium wykonuje badania w ramach sta-

tutowej i grantowej działalności badawczej Centrum oraz na zlecenia zewnętrzne.

W ramach współpracy regionalnej Laboratorium wykonuje prace badawcze dla małych i średnich przedsiębiorstw.

Bogaty program obchodów

Jubileusz 60-lecia CMPIW PAN przypada w lutym przyszłego roku, ale placówka już rozpoczęła obchody. Naukowcy wzięli m.in. udział w tegorocznej edycji Dnia Nauki. Przygotowane przez nich w parku przy ul. Dubiela stoisko, na którym prezentowano różnorodne doświadczenia, zostało ocenione najwyżej. – *Zorganizowaliśmy też Dni Otwarte, w których uczestniczyła młodzież szkolna. Przygotowaliśmy pokazy, opowiadaliśmy o działalności Centrum. Pozwoliliśmy naszym gościom zobaczyć prawdziwe laboratoria* – mówi odpowiedzialna za obchody 60-lecia Barbara Trzebiecka. – *Chcemy, żeby nasz jubileusz miał oddźwięk w województwie. Na marzec przyszłego roku planujemy wystawę w gmachu Sejmu Śląskiego w Katowicach.*

Będziemy mogli też zaprezentować Centrum na uroczystym posiedzeniu Sejmiku. Kulminacją obchodów będzie spotkanie naszych przyjaciół, z którymi współpracujemy w Polsce i na świecie. Podsumujemy wtedy działalność Centrum i przedstawimy osiągnięcia z ostatnich lat. Całość zakończy międzynarodowa konferencja naukowa – wylicza Barbara Trzebiecka. Działalność Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN coraz częściej jest zauważana i nagradzana. W tym roku placówka otrzymała nominację do tytułu „Marka – Śląskie” w kategorii „Nauka”. Podczas wrześniowych obchodów Święta Miasta Centrum otrzymało nagrodę prezydenta w dziedzinie nauki i medycyny. Instytut był też nominowany do Polskiej Nagrody Innowacyjności 2013. **SOR**

Takie są liczby:

84 osoby zatrudnione są w Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN przy prowadzeniu badań

210 prac opublikowali pracownicy Centrum w czasopismach naukowych w latach 2009–2012

42 mln zł to wartość realizowanych w tym czasie projektów dofinansowanych ze środków UE

5,9 mln zł to wartość wykorzystanego w Centrum transmisyjnego mikroskopu elektronowego

fot. CMPIW